

Dosarul nr. 2ra-1541/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

3 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sergiu Tarlapan împotriva notarului Elena Constantinescu cu privire la constatarea ca fiind ilegală a încheierii notarului de refuz în eliberarea certificatului de moștenitor legal și obligarea notarului să examineze cererea privind eliberarea certificatului de moștenitor legal

împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan și menținută hotărârea din 17 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 13 mai 2019, Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan a depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului Elena Constantinescu, intervenienți accesorii Alexandra Tarlapan și Svetlana Ouș, cu privire la contestarea ca fiind ilegală a încheierii notarului de refuz în eliberarea certificatului de moștenitor legal nr. 277 din 11 aprilie 2019 și obligarea notarului să examineze cererea privind eliberarea certificatului de moștenitor legal.

În motivarea acțiunii a invocat că prin încheierea din 11 aprilie 2019, notarul Elena Constantinescu i-a refuzat în eliberarea certificatului de moștenitor legal asupra patrimoniului defunctului Mihail Tarlapan, din motiv că solicitarea din 28 martie 2019 nu corespunde cerințelor legale.

A menționat că din conținutul actului notarial contestat, se înțelege că motivul reținut pentru refuzul în eliberarea certificatului de moștenitor legal, a fost faptul că din cererea întocmită Sergiu Tarlapan, împreună cu avocatul Nicolae Leșan, nu rezultă clar și univoc dacă moștenirea a fost acceptată de către acesta

prin intrarea de fapt în posesia averii succesoriale în termenul de opțiune (6 luni după deces) sau dacă moștenirea se acceptă prin cererea din 28 martie 2019).

În acest context, a notat și faptul că pretinsul motiv reținut în susținerea deciziei actului contestat, este unul ce nu corespunde realităților existente, fiind astfel și unul vădit ilegal, semnalând atât competența notarului, cât și caracterul pretențios al actului notarial.

Mai mult, chiar și în cazul în care notarul Elena Constantinescu ar fi reținut anumite neclarități, acest fapt ar fi determinat suspendarea sau amânarea întocmirii actului notarial, nu și refuzul în eliberarea certificatului.

A evidențiat că dânsul, la rândul său, a declarat notarului Elena Constantinescu că a acceptat moștenirea rămasă după decesul lui Mihail Tarlapan la data de XXXXX și, în consecință, a solicitat legal și întemeiat includerea sa în componența moștenitorilor legali de clasa întâi alături de alți moștenitori – Alexandra Tarlapan, soția lui Mihail Tarlapan și Svetlana Ouș, fiica lui Mihail Tarlapan.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 63 alin. (2) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, art. 68-70 din Legea nr. 246 din 15 noiembrie 2018 privind procedura notarială, art. 561, 562, 581 Cod civil (în redacția anului 1964), art. 1432 alin. (3), 1440, 1516, 1517 Cod civil (în redacția anului 2003), art. 20, 163 lit. c), 191 alin. (1), 204, 205, 206, 209, 211, 212, 224 Cod administrativ, a solicitat admiterea acțiunii, contestarea ca fiind ilegală a încheierii notarului de refuz în eliberarea certificatului de moștenitor legal nr. 277 din 11 aprilie 2019 și obligarea notarului să examineze cererea privind eliberarea certificatului de moștenitor legal.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan și menținută hotărârea din 17 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Întru argumentarea soluțiilor adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că deși Mihail Tarlapan a decedat la XXXXX, Sergiu Tarlapan a depus cerere la notarul Elena Constantinescu, în care a indicat că este de acord să accepte moștenirea în calitate de moștenitor de gradul întâi și a solicitat eliberarea certificatului de moștenitor legal abia la 28 martie 2019, adică peste 17 ani.

Mai mult, Sergiu Tarlapan nu a prezentat niciun act confirmativ privind acceptarea moștenirii în termenul de opțiune, iar cerința acestuia din 28 martie 2019 privind eliberarea certificatului de moștenitor legal este neîntemeiată și corect refuzată de către notar, or acesta nu a demonstrat notarului întreprinderea în termenul de 6 luni de la decesul defunctului a acțiunilor descrise la art. 581 alin. (2) Cod civil (în redacția anului 1964).

La fel, instanțele de judecată au constatat că Sergiu Tarlapan nu a prezentat nici dovada intrării de fapt în posesia sau administrarea bunurilor succesoriale sau depunerea la organul notarial al locului deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a ei.

Totodată, instanțele inferioare au atestat că Svetlana Ouș, cea care a acceptat moștenirea în termen și-a exprimat în mod expres dezacordul privind includerea lui Sergiu Tarlapan în certificatul de moștenitor.

În același context, instanțele de judecată au evidențiat că prin hotărârea din 13 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a lui Sergiu Tarlapan cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

La 9 septembrie 2021, Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan a declarat recurs împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că actul notarial din 11 aprilie 2019 a fost emis contrar legii, prejudiciind direct și inadmisibil dreptul acestuia la moștenire, drept constituțional prevăzut la art. 46 alin. (6) din Constituția RM.

A susținut că este inadmisibil ca, la cererea similară a intervenientului accesoriu Svetlana Ouș, notarul în mod inexplicabil i-a eliberat certificatul de moștenitor legal, fapt ce semnaleză oricărui observator obiectiv faptul că, în cazul dânsului, notarul a acționat discriminator, favorizând unul dintre moștenitori, deși intervenientul accesoriu Alexandra Tarlapan a sesizat notarul despre lipsa pretențiilor la eliberarea lui Sergiu Tarlapan a certificatului de moștenitor legal.

A reiterat că a declarat notarului faptul că a acceptat moștenirea rămasă după decesul lui Mihail Tarlapan la data de XXXXX, iar în consecință, a solicitat legal și întemeiat includerea sa în componența moștenitorilor legali de clasa întâi, alături de alți moștenitori – Alexandra Tarlapan, soția defunctului și Svetlana Ouș – fiica acestuia.

Astfel, hotărârile oferite de instanțele de judecată ierarhic inferioare nu conțin o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns.

La fel, a evidențiat că decizia din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău este una nemotivată, având în vedere faptul că motivele de ilegalitate a hotărârii primei instanțe contestate cu apel, au fost omise din motivarea deciziei, astfel aceasta fiind o replică a hotărârii contestate.

La 20 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Svetlana Ouș, reprezentată de avocatul Vitalie Carmanschi, a depus referință la recursul declarat de Sergiu Tarlapan, solicitând declararea inadmisibilității acestuia.

La 21 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, notarul Elena Constantinescu a depus referință la recursul declarat de Sergiu Tarlapan, solicitând respingerea acestuia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei, rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocatul Nicolae Leșan la

11 august 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul de pe poșta electronică (f. d. 246 vol. I).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 9 septembrie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Sergiu Tarlapan, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru